

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

Het is 30 augustus.

Dit is vandaag de dagelijkse podcast van de standaard Ik ben Yves de Lepeleire.

Vandaag verschijnt radiopresentator Sven Pichel voor de Raadkamer.

Die moet beslissen of hij langer aangehouden blijft in een gerechtelijk onderzoek naar beelden van kinderen misbruik.

De zaak drukt ons weer allemaal met de neus op de feiten dat de strijd hier tegen nog lang niet gestreden is.

Integendeel, slachtoffers worden jonger, het misbruik wordt expliciter en de beelden worden actiever gedeeld.

Nikolas Van Ecken, onze justitie-specialist. Het nieuws over Sven Pichel slog dit weekend in als een bom.

Wat weten we tot nu toe over die zaak?

Pichel is vorige donderdag opgepakt en is dan ook verhoord geweest.

Ook door de onderzoeker die hem dan heeft aangehouden op verdenking van bezit en verspreiden van beelden van kinderen misbruik.

De chem van het onderzoek zou zijn gelegd begin deze maand.

We beginnen augustus na gerechtelijke informatie om een onderzoek op te starten.

In dit dossier zijn er ook links met andere dossiers waar wij ook andere mensen zijn opgepakt.

Wat precies de inhoud is van het dossier tegen Pichel waar aan wordt gewerkt?

Om welke beelden het precies gaat en in welke mate dat is verspreid is op de moment gelaas allemaal onduidelijk.

Maar is dus aangehouden wat erop wijst dat er redenen zijn om hem aan te houden?

Want dat mag niet zomaar iemand in de gevangenis teken die nog niet schuldig is verklaard door de rechtbank.

Dat kan er al over gaan dat er moet worden vermeden dat er contact is met andere verdachten die nog niet zijn opgepakt, die nog niet zijn veroordeeld.

Dat kan erop wijst dat er moet worden vermeden dat er bewijsmateriaal zou verdwijnen.

En dat er andere verdachten ook zijn opgepakt kan dat betekenen dat er een sprake is van een netwerk?

Dat moet nog worden bekeken. Goede mensen precies met elkaar in contact stonden.

Aangezien dat er links zijn tussen verschillende dossiers is er wel sprake van een zeker netwerk.

Maar in de context van beelden van kindermisbruik krijgt de netwerk vaak heel grote kondaties.

Misschien is dat hier niet terecht, misschien is dat wel zo.

Dat zal de komende weken waarschijnlijk blijken.

Vandaag woensdag moet Pichal nog voor de Raadkamer verschijnen.

Wat moet die beslissen?

Ja, die moet na de onderzoeksrechter beslissen of de aanhouding wordt verlengd.

Daar kan dan tegen in broek worden gegaan door de advocaat van de verdachten.

Dat is een klassieke gerechtelijke procedure bij mensen die in voorrechten zitten.

Door deze zaak, Nicolas, is er nu plots weer heel veel aandacht voor het probleem van kinderporno.

Maar blijkbaar mogen we dat woord niet meer gebruiken.

Nee, voor pijn jaar is er een trend ontstaan om weg te blijven van dat woord.

Omdat het een positieve connotatie heeft pornografisch materiaal aan de zicht.

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

Daar is eigenlijk doorgaans niets mis mee.

Maar kinderporno gaat over seksuele explicite beelden van kwetsbare personen van kinderen. Daarom wordt er zo vaak mogelijk gekozen voor de omschrijving beelden van kindermisbruik. Het is ook niet zo dat er altijd volwassenen op die beelden staan of volwassenen daar bij dat misbruik betrokken zijn, fysiek dan.

Soms gaat het om naadbeelden van kinderen die ze zelf hebben gemaakt.

In sommige gevallen zelfs.

Door dat ze zijn gegroomd en daartoe ze zijn gebracht door Andreem.

Om eerlijk te zijn, Nicolas, leek het onderwerp een beetje uit de aandacht verdwenen de jongste jaren.

Is het omdat Sven Pichal een bekende figuur is dat we het hier nu weer over hebben?

Zeker, dat is precies een rol.

Ja, de voorbije jaren zijn er heel veel dossiers geweest, kleinere dossiers met onbekende daders en veroordeelden.

Maar het is ook zo dat er voorbije jaren een aantal andere crisisjes zijn geweest die ook veel publieke aandacht hebben.

We vragen hier in België, is er zeer veel aandacht geweest voor kindermisbruik en beelden van kindermisbruik door de zaak Dutrouw.

En dan acht jaar later in 2004 het proces Dutrouw.

Ook misbruikende kerk heeft ook er al gespeeld natuurlijk in bewust zijn en de aandacht voor kindermisbruik en beelden daarvan.

Ja, maar dan ja, de voorbije 10 jaar hebben we een terreurcrisis gehad, een migratiecrisis, nog niet zo lang geleden ook de coronacrisis natuurlijk.

In de hele periode is kindermisbruik helaas en uiteraard ook wel blijven bestaan, de beelden daarvan ook.

Maar dus overigens in die corona periode, dat is blijkbaar wel een soort catalisator geweest voor het maken van beelden van kindermisbruik

omdat door die lockdowns wereldwijd kinderuit thuis zaten.

Heel vaak zijn daders van kindermisbruik mensen uit de omgeving van het kind, dus vaders, grootvaders, ooms.

En doordat die vaker thuis zaten in die kwetsbare omgeving werden ze ook vaker misbruikt, wat dat dan weer kon leiden tot beelden die verder werden verspreid.

Dus dat is wel een heel van de vele vangen conclusies naar de corona periode natuurlijk dat dat ook wel een rol heeft gespeeld in het maken en verspreiden van beelden van kindermisbruik.

Dat beelden van kindermisbruik nog wijd verspreid zijn, dat vertelde ook Heidi de Pauw van Child Focus op radio 1.

Dit zijn zaken die vaak voorkomen, verspreiding bezit.

Het kijken naar is ook strafbaar trouwens beelden van seksueel misbruik van kinderen is iets dat vaker voorkomt dan wij denken.

Child Focus heeft ongeveer 2000 meldingen van dergelijke beelden per jaar.

Experten zeggen dat dergelijke beelden van kindermisbruik tot 19 miljoen keer per dag gedeeld worden.

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

Dan weten we dat het geen marginaal probleem is, dat het een fenomeen is dat wijd verspreid is en waar we heel hard moeten tegenoptrekken. Nicolás, jij hebt daarover ook contact gehad met Yves Goutals van de federale politie. Wat heeft die jou verteld?

Dat is een zeer ervaren spurder die diensthoofd is van de sexy child abuse bij de directie georganiseerde criminaliteit zoals dat heet bij de federale politie. Mijn man heeft al decennia meedraaid in dit vak, die al veel heeft zien veranderd daarin. Wat hij mij vertelde toen ik werkte aan mijn stuk hierover, is dat de voorbije jaren de beelden van kindermisbruik wel heviger zijn geworden en dat ze ook niet minder circuleren.

Nu waar het bestaat dat dan die ernst van de beelden dit toenemend een heel belangrijk aspect erin is de leeftijd van de slachtoffers en die lijken wel jonger te worden.

Het is heel moeilijk om daar heel grote algemene uitspraken over te doen. Elk dossier op zich is uniek natuurlijk, maar er lijkt wel een daling van de leeftijd te zijn bijvoorbeeld de Britse NGO Internet Watch Foundation die tot doelstelling heeft om beelden van kindermisbruik van het net te halen. Die stellen vast dat er meer en meer kinderen van 7 tot 10 jaar voorkomen op de meldingen die zij binnenkrijgen.

Nu, het overgrootte deel van de meldingen gaat over kinderen van 11 tot 13 jaar. Opvallend is dat de leeftijd van 13 tot 18 jaar heel weinig voorkomt binnen de meldingen. Naast die leeftijd die daalt, worden de handelingen die gesteld zijn op de beelden ook zwaarder zichtbaar.

En hoe komt dat? Waarom worden de slachtoffers jonger?

Waarom worden die beelden extremer?

De verklaring van die speedergoedhaals daarvoor is dat onder meer gewenning optreedt bij ouders. Doordat het eigenlijk niet zo heel moeilijk is om beelden te vinden is er voor veel ouders snel veel materiaal beschikbaar.

Er treden een bepaalde soort gewenning op aan de minder zware beelden waardoor zij ook op zoek gaan naar zwaardere beelden en dan terecht komen bij beelden van jonge kinderen, soms heel jonge kinderen, soms als ja, baby's. En dus ook bij zwaardere seksuele feiten.

Nu, het is wel zo, dat was het eerste wat die Goedhaals mij ook zei.

Voor het kind maakt hij niet uit hoe zwaar de beelden zijn natuurlijk.

Het misbruik is altijd enorm tragisch.

Ja, dit is wat Yves Goedhaals daarover zei aan onze collega's van het VRT-journaal.

Net zoals kinderen zei, dat is niet leuk want ik ga niet rap genoeg wachten.

Moet wel niet strapper, dat misschien dit soort mensen altijd nieuwe uitdaging zoekt en nieuwe dingen wil zien.

Nicolas, zijn al die extreem beelden van kindermisbruik dan zo makkelijk te vinden op het internet?

Je moet er natuurlijk naar opzoek willen gaan.

Dat is iets waar mensen die geen profilinegen hebben, op zich al niet zullen doen.

Maar heel veel materiaal wordt gedeeld via de klassieke peer-to-peer-netwerken.

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

Limewire was zo'n programma, zoals veel vroeger illegaal op zoek gingen naar muziek en video's bijvoorbeeld.

Als genutraliseerd geweest door die streamingdiensten de voorbije jaren.

Belangrijk daarbij is dat de ene computer dan rechtstrikesverbinding maakt met de andere.

Dus je hebt wel internet nodig, maar er is geen tussenstation nodig als het ware.

Een soort website waar je elkaar leert kennen.

Nee, je kunt gewoon rechtstrikes op zoek gaan naar welke bestanden heeft iemand anders op zijn of haar computer staan.

Een ander kanaal waar langs veel van die beelden worden gezocht en verspreid is het fameuse Darknet.

Dat woord dat zwaarder is dan wat het eigenlijk omhelst.

Dat gaat over dat deel van het internet dan niet zomaar toegankelijk is.

Heel vaak zijn dat de zogeheten Onion-websites.

Daarom heb je een speciale browser nodig of een extensie op je bestaande browser.

Waarbij je eigenlijk verbinding maakt met een website via allerlei andere computers.

Dus je verkeer gaat niet rechtstrikes naar de website.

Waar je anoniem kan surfen eigenlijk.

Minder of meer anoniem.

Het is moeilijker voor speutere bijvoorbeeld om te zien wie er naar de website is gegaan, omdat ze een aantal stations moeten opzoeken.

Maar helemaal anoniem is het ook niet door vooral duidelijkheid.

Nu door die schijn van anonimiteit wel of pseudonimiteit

is het natuurlijk ook populair onder mensen die illegale zaken willen delen.

Een deel van Darknet gaat ook op aan delen van drugs bijvoorbeeld.

Hackers, de ransomware-hackers, de Geiselsoftware-hackers, die hebben ook een website daar.

En er zijn ook veel websites die zich richten op beelden van kindermisbruik.

Maar als normale internetgebruiker belandt je niet zomaar op het Darknet.

Het lijkt mij ook niet zo invoudig om je weg daar te vinden.

Nee, niet zo invoudig, maar ook helemaal niet onmogelijk.

Je hoeft geen IT-expert te zijn om het te doen.

Zeker niet.

Maar natuurlijk is het ook zo dat die mensen met pedophilie neigingen

die delen ook tips onder elkaar over hoe ze hun materiaal kunnen delen en verder verspreiden.

En zo helpen ze elkaar ook wel.

Europese politieorganisatie spreekt zelfs van een soort camera'schap onder elkaar.

Het is een gevaarlijke factor daarin, omdat doordat ze dan het idee krijgen

dat ze ongemerkt te werk kunnen gaan,

zouden ze dan ook als nader de stap zetten naar echt misbruik van kinderen

in plaats van het tussen aandangstekens gewoon delen van beelden van misbruik.

Omdat ze denken, we kunnen toch niet.

Er wordt er ook beelden van kindermisbruik gedeelt

gewoon op sociale media of zo via Messenger of WhatsApp.

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

Die spelen zeker ook een rol daarin.

Ook in het benaderen van slachtoffers natuurlijk.

Dat gaat dan over grooming, waarbij pedostukselen minderjarigen benaderen hun vertrouwen proberen te winnen op alle allerlei mogelijke manieren en hen dan stap voor stap vragen om van zichzelf seksuele expliciete beelden te maken.

Die worden gedeeld via, inderdaad, Messenger, de chatfunctie van Facebook of via de chatfunctie in Instagram.

Daar gaan we straks nog op door, maar eerst gaan we even uit voor een kleine boodschap. De standaard heeft een nagelnieuwe podcast-app.

In onze vernieuwde FDS podcast vind je al ons werk van Cultuur Podcast Radar en bits en atomen over wetenschap en technologie tot rijkse zoals Lacroix, Ik Was Gangster.

En deze vandaag ontbreekt natuurlijk ook niet.

En weet je niet meer wat te beluisteren,

dan vind je ook onze beste luistertips met werk van andere makers.

Download de FDS podcast nu voor de beste luisterervaring.

Door die internetevolutie en de evolutie van allerlei communicatie technologie die iedereen ook gebruikt, moeten ze constant andere paden belandelen.

Ze doen dat ook wel natuurlijk, maar waar er nu veel discussie over bezig is,

is vanuit Europa komt de nieuwe set regels aan voor de sociale media,

zodat-ie op een gelijkardige manier hun netwerk is kan om

op zoek naar beelden van kinderen misbruik,

want heel veel meldingen komen wel van meta, bijvoorbeeld, of van Google.

Het belangrijk is dat de chatfunctie in Messenger

die is niet geïncrepteerd, die is niet versteudeld,

wat wil zeggen dat Facebook kan zien wat jij met andere mensen deelt,

waarover je met andere mensen praat in Instagram,

en ook eigendom van meta is dat zelf de verhaal.

En zij scannen die berichten ook.

Zij scannen, ja, met allerlei algoritmes, je weet ik veel wat allemaal,

gaan ze zich op zoek wel naar allerlei materiaal,

niet alleen beelden van kinderen misbruik,

dat in strijd het met hun gebruikstregels.

Dus de gesprekken op Facebook Messenger en Instagram zijn niet standaard geïncrepteerd.

Bij WhatsApp, waarschijnlijk de meest populaire chat op de wereld,

is dat wel het geval.

Signal is ook een heel bekende chat-app aan het worden

die praat gaat op de anonymiteit van de gebruikers

en de discretie van hun gesprekken, dat is ook volledig geïncrepteerd.

En daar is nu dus een discussie bezig,

omdat behalve die standardiseerde scanregels voor sociale media

zouden ook een manier moeten komen

om de geïncrepteerd gesprekken te scannen op beelden van kinderen misbruik.

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

En natuurlijk hebben we privacy-experts daar heel moeilijk mee. Die vinden dat dat een afleutting is van onze basisrecht privacy. Dus dit discussie is nu volop bezig. Maar het zou politie en gerecht wel enorm kunnen helpen. Ja, maar die experts, die privacy-experts, die waarschuwen we dan voor het helden vlak van het ondergraven van encryptie, want encryptie gebruiken we niet alleen in onze chat-apps, maar ook voor onze bankverrichtingen, eigenlijk voor heel veel van ons internetverkeer. Dat verloopt allemaal geïncrypteerd, onze gesprekken in teams met collega's. Ja, dat is allemaal versteuteld en daardoor onordringbaar. En hoe begin je er dan aan als beurder om daders te gaan identificeren, te gaan vinden, überhaupt? Ja, vaak leidt een doorbraak of een veroordeling in het inhoudossier wel tot een nieuwe dossier. Omdat heel veel makers en verspreiders van beelden van kinderen misbruik een collectie hebben van dat materiaal. En dan wordt er op zoek gegaan naar wie zijn dan de slachtoffers op die andere beelden. En dat is een combinatie van allerlei technieken die speeders gebruiken, zoals in andere dossiers ook het geval is. Wat de laatste jaren meer en meer wel gebeurd is, ja, dat is vreemd op te zeggen misschien, maar net zoals de verdachten in de daders zelf internettechnologie gebruiken om met elkaar te communiceren en beelden uit te wisselen. Doen speeders dat ook. Er zijn waarschijnlijk weinig criminaliteitsphenomenen die zo grensoverschrijdend zijn als uitwisselen van beelden van kinderen misbruiken wat zo gemakkelijk is. Nu, de strijdarteeg kan dan ook worden vergemakkelijkt door met elkaar uitwisselen welke beelden heb jij gevonden in jouw dossiers met een collega in Australië, met een collega in Zuid-Amerika, in Rusland, om het even waar, om zo met elkaar het verstand samen te leggen en zo te zien of er geen doorbraak is in een bepaald dossier. Wat er ook gebeurt is dat soms enkele dagen of weken aan een stuk speler samenkomen, recent was dat in de states het geval waar ook een Belgische speler aan heeft tegenomen bij de Department of Homeland Security en dat men door cold cases of op z'n minst door onopgeloste cases gaat om te zien, herkent iemand hier toevallig een detail op een foto dat tot een doorbraak kan leiden

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

wat er zelfs ook eens aan het gebeuren.
Europol doet dat al sinds 2017
is dat het publiek wordt ingeschakeld
om bepaalde details uit foto's te herkennen.
Er is op de website van Europol een pagina waar 12
puzzelstukjes van beelden van kindermisbruik staan.
Voor de deurlijkheid, daar valt niets van misbruik op te zien.
Dat zijn bijna vervormde beelden,
lijkt dat wel omdat het vaak uitgeknipte kledingstukken zijn van slachtoffers.
Dus eerst de slachtoffers zijn lieverkenbaar,
het kledingstuk dat ze op bepaalde foto's aan hebben wel.
En zo wordt er dan oproep gedaan, herkent iemand
dit jurkje of dit school in uw vorm,
of dit voetbal t-shirt van welke ploeg zou dat kunnen zijn
van lokale ploegen bijvoorbeeld.
En levert dat veel op.
Volgens Europol, of volgens de cijfers,
want Europol blijktbaar wel,
dus dat is begonnen in 2017
en dan tegen jullie 21,
het raar dan wordt dus wel twee jaar geleden,
maar dan in 125 gevallen zijn spudders in geslaagd
om nader te bepalen in welk land misbruik
een plaats gevonden.
Er zijn ook 23 kinderen gedentificeerd
en vijf daders zijn gedentificeerd en vervolgd.
Een heel bekend voorbeeld van hoe een detail
op een beeld tot een doorbrak kan leiden
is die zaak van Robert Im,
de kinderen op als in Amsterdam van 2010 was dat geloof ik,
waar de doorbraker in bestond
dat iemand een knuffel van Nijntje herkende
op een beeld van kinderen misbruik.
En zo is men er dan in geslaagd van,
ja Nijntje is een typisch Nederlandse knuffel,
waarschijnlijk misbruik gaan plaats in Nederland
en dan in combinatie met andere sporen in dossier
kan er dan wel worden verdreggen gegaan.
Want wie het kind identificeert
zal ook in de meeste gevallen de dader kunnen opsporen
want de meeste feiten worden gepleegd
door mensen uit de directe omgeving van het kind.
Tot slot, Nicolas nog even terug naar de zaak van Sven Pichel.

[Transcript] DS Vandaag / De zaak-Pichal: hoe moeilijk is het om kindermisbruik op te sporen

Hij is nu wel opgepakt, maar liet ook weten via zijn advocaat dat hij zich zal laten begeleiden wat moet daaronder verstaan.

Dat houdt dan doorgaans in dat de therapie zal volgen bij een gespecialiseerd dadercentrum, ITER, in Brussel, de woordde een van de bekendste in ons land daarin, daar ook heel veel ervaring en expertise rond hebben opgebouwd. Maar dat is wel de eeuwige discussie en kwestie bij gevallen van kinderen misbruik en bij pedophilie valt dat aan te pakken.

En natuurlijk, rechtelijk wordt dat opgespoord omdat zelfs het kijken naar beelden van kinderen misbruik en alles wat daarna komt is strafbaar in ons land. Dus daders krijgen dan vaak een straf, maar bestaat er een oplossing voor die pedophilie neigingen bij ITER, bijvoorbeeld proberen ze dan die mensen op zoek te laten gaan naar andere seksuele prikkels zodat ze dat dan daarlangs kunnen kanaliseren. Maar dat is zoals elke therapie maatwerk en het resultaat daarvan is ook niet altijd 100%. Nu het gegeven dat de advocaat van Pichel zegt dat tijdderapie zal volgen, geeft wel aan dat er een bepaald schuld inzicht is bij de man en dat is wel een eerste stap in de therapie natuurlijk.

Ja, natuurlijk.

Jij volgt de zaken voor ons verder om.

Nikolas van Eckert, bedankt.

Graag gedaan.

Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.

Bedankt voor het luisteren.

Volg ons op Spotify, Apple Podcast of Eenderwijk, ander podcastplatform.

In onze gratis FDS podcast kan je niet alleen ons werk beluisteren maar ook de beste podcasttips terugvinden.

Alle credits van de podcast die je net hoorde, vind je op standaard.be, Schijne Streep Podcast.

Reageren kan via podcastatstandaard.be.